

Nettogejnst af 12,000 Kr. Jeg forstaaer ikke det retfærdige Princip i denne Omlægning.

Dertil kommer imidlertid en anden Ting, som jeg ikke tror, er fremdragen under denne Sags Behandling, men som jeg synes staaer i nøje Forbindelse med dette, og det er, at Godsejerne i 1850 en Gang for alle have faaet en kontant Sum for, at de skulde svare Hartkornsskatter. De erindre sikkert, at vi i 1850 fik en Lov om Udjævning af Hartkornsforskellen, hvorved det privilegerede og uprilegerede Hartkorn blev stillet lige. For at det privilegerede Hartkorn skulde paatage sig denne ny Byrde til Staten, maatte Staten udrede en Sum paa det 15—20 dobbelte af Skatteforhøjelsens aarlige Beløb. Det gamle Bondevenneparti, det gamle Venstreparti havde ikke til Program: Bort med Hartkornsskatterne, men kun, at de skulde hvile ligeligt paa Bønder og Godsejere, og at Indtægt og Formue skulde svare et lignende Beløb til Staten. Det har afdøde Berg mange Gange taget Ordet for. Agrarprogrammet er Afskrivning, og det er noget andet. Bondevennerne sejrede til Dels ved Loven af 1850, da de fik Forskellen udjævnet. Godsejerne kom til Dels til at svare samme Skat som Bønderne, men for at de skulde paatage sig denne Byrde for Fremtiden, fik de udbetalt et Beløb i 4 pCt. Statsobligationer, for de flestes Vedkommende 20 Gange saa meget som Skatteforhøjelsens aarlige Beløb, og nu kommer man her og vil ved en Lovgivningsakt, ved et Pennestrøg lette dem dette, som de have faaet Penge til at betale. Det er meningsløst. Jeg i alt Fald kræver, at man tilføjer en Ændring om, at i det Øjeblik en Skattelettelse træder i Kraft, skulle disse Godsejere indbetale en lignende Sum i Statskassen, nemlig denne Skattelettelses aarlige Beløb kapitaliseret. Gør man ikke det, synes jeg, der ikke er Spor af Mening i det.

For øvrigt staaer jeg ikke ene i dette mit Syn paa Tingene. Mere og mere rejser der sig en Opfattelse i Landet af, at denne direkte Skattereform slet ikke er saa retfærdig, som den slaas op til. Tværtimod. Jeg skal nævne to Udtalelser fra den allerseneste Tid, fra det sidste Halvaar, der netop gaar i samme Retning, hvori jeg her har udtalt mig. Jeg havde allerede Lejlighed til at sige det ved første Behandling. Jeg er sikker paa, at naar vi Folketingsmænd tale privat indbyrdes, sige vi allesammen, baade det ærede Medlem for Køge (Alberti) og alle

andre ærede Medlemmer, som jeg sagde højt den Gang: Kejseren har jo ingen Klæder paa. Det er kun, naar vi tale ud til Agrarerne og til „Agrardagbladet“, at vi slaar denne Reform saadan op. Men naar vi ville være vor Mening bekendt, ere vi alle, ogsaa det ærede Medlem for Hilerød (Dinesen), paa det rene med, at denne Skattereform er ingen Ting værd. Men det er de færreste af os, der tør udtale det. Jeg tillod mig at udtale ved første Behandling, og jeg gentager det her, at der er ved at vaagne en Forstaaelse rundt om i Landet, ogsaa i Venstres egne Kredse, af, at denne Skattereform ingen Ting er værd, ja ligefrem skadelig. Jeg skal kun anføre Kilder, som jeg er vis paa skattes højt af hele det ærede Flertal her i Salen. Jeg skal nævne „Aalborg Amtstidende“, et Blad, som sikkert vejer meget i dette Flertal. „Aalborg Amtstidende“ skriver i Oktober sidste Efteraar om de to Skatte love: „Naar vi gaa ind til disse Loves Kerne og se, hvad den reelle Følge vil blive af dem, naar de en Gang foreligge vedtagne, saa finde vi den deri, at Proprietærene ville faa en betydelig Skattelettelse, Gaardmændene en ubetydelig Skattelettelse, og Husmændene ville slet ingen Lettelse faa.“ Det er et meget anset Venstreblad, som her siger ganske det samme, jeg i Dag har tilladt mig at udtale. „Aalborg Amtstidende“ skriver videre: „En Mand med 15—20 Tdr. Hartkorn og en betydelig Gæld vil paa sit Hartkorn faa en Lettelse af 120—160 Kr., medens han maaske i Formue- og Indtægtsskat slipper med 40—50 Kr. (sæt at Formuen f. Eks. kun er 25,000 Kr. og Indtægten kun 2,500 Kr.). Denne Mand vil faa en følelig Lettelse. En Gaardmand med 3—4 Tdr. Hartkorn vil faa en Lettelse i sin Kommunebyrde svarende til 24—32 Kr. aarlig. Men naar han til Gengæld skal svare Indtægts- og Formueskat (denne vil vanskelig komme ned under 20 Kr. for en nogenlunde jævnt stillet Mand), saa vil Skattelettelsen for ham blive ganske ubetydelig. Og for Husmændene faar den slet intet at betyde.“ Nu skal jeg indrømme, at ved den Ændring, her er foreslaaet, bliver Skattelettelsen noget betydeligere, men der kommer saa ogsaa meget mere til Godsejeren og til Proprietæren, Husmændene faa ikke mere efter denne Ændring, end de ville faa i Forvejen. Men selv fra det Parti, som det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen) omtalte, for hvem Skattelovene ere et og alt, og som kun aander og lever